

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Posudek oponenta bakalářské práce z Historie

Autor: Vojtěch Slouka

Název práce a bibliografické údaje: Přemyslovci na přelomu 11. a 12. století. Některé chronologické a prosopografické otázky

Autor posudku: Jakub Izdný

A) Posouzení obsahu

Definice cílů práce, stanovení výzkumných otázek	výborně
Metodologie práce	výborně
Koncepce a struktura práce	výborně
Práce s prameny	výborně
Schopnost analýzy, interpretace a kritického myšlení	výborně
Invenčnost a původnost	výborně

Práce Vojtěcha Slouky je rozhodně nadprůměrná ve většině obsahových kritérií. Splňuje nároky plnohodnotného vědeckého textu a svými ambicemi i zpracováním výrazně převyšuje nároky kladené na práci v bakalářském stupni.

B) Posouzení formálních náležitostí

Seznam pramenů a literatury, práce s literaturou	výborně
Poznámkový aparát	výborně
Formální struktura práce	výborně
Stylistická a jazyková úroveň	výborně -
Přílohy (pokud jsou)	Zvolte položku.

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Formální stránka práce odpovídá výše řečenému. Řešitel si navíc stanovil vysoko laťku odborného stylu. V tomto směru jsem přičinil ovšem drobné minus k hodnocení stylistiky. Autorův jazyk lze totiž občas charakterizovat jako zbytečně archaický (např. užití spojky „jakož také“ (s. 8); užívání vývojově starší oddělené podoby sousloví „při nejmenším“; užívání přechodníků – ovšem formálně správné) a odborný styl v některých bodech zbytečně komplikovaný (např. užití cizích slov typu „decennium“ tam, kde si to nevyžaduje ani odborný úzus, ani stylistika (např. aby se vyhnul častému opakování); občas příliš komplikovaná struktura vět a dlouhá souvětí). Použití hutného odborného stylu a archaizaci, která je však v principu užívána správně, nelze samozřejmě označit samy o sobě za chybu. Přesto bych ze své pozice hájil tradici vstřícnosti historické odborné literatury, která si zakládá na srozumitelnosti pro širší publikum. Uměřenost při zacházení s odbornými výrazy, odborným stylem i dalšími jazykovými prostředky je podle mě jedním ze základních předpokladů, aby se historiografie udržela v pozici oboru, který se může pyšnit širokou obcí poučené veřejnosti.

Co už za chybu označit lze – ovšem nijak častou – jsou případy, kdy autorovi poněkud „vypadne“ jeho styl a ve větě se náhle objeví moderně znějící fráze (s. 51: „Jsa vybaven rozборы ... pokusil se o nástřel rodokmenu...“; s. 70: hovorové "akorát" jako spojka).

V kontextu pak tyto případy působí o to výrazněji.

Na některých částech textu je bohužel trochu znát, že by práci prospělo ještě jedno důkladnější čtení: V textu chybí nebo se naopak opakují slova; častěji se vyskytují drobná vyšínutí z vazby (s. 101: "na rozdíl od svých otců často nejsou zachyceny jejich vládní ambice" apod.; s. 125: chybějící sloveso, či konec věty v souvětí o paradoxu ověřitelnosti) a celkově vzato téměř schází jiná typografická péče než ta, kterou textový editor poskytuje automaticky (strojové lámání řádků, zejména v poznámkách).

V kontextu příloh je nutno zalitovat nepřítomnosti pokusu o rodokmen, který by reflektoval závěry řešitelovy práce.

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

C) Celkové zhodnocení

1) Celkové shrnutí (povinné, alespoň 500 znaků)

Vojtěch Slouka se ve své bakalářské práci pokusil o velmi nesnadný úkol zhodnotit v raně a vrcholně středověkých rodokmenech často chybějící data narození významných osobností, konkrétně v tomto kontextu celých dvou generací Přemyslova rodu. Jak již bylo řečeno výše, svým záběrem, metodologií, provedením i formou se jedná o práci na první pohled nadstandardní a lze pro začátek bez obav shrnout, že se autor se svým záměrem vyrovnal výborně a ambice vesměs naplnil.

Pokud mám k práci přistoupit skutečně kriticky – přes vědomí že hodnotím práci bakalářskou, jejímž nárokům autor vyhověl skutečně více než dostatečně – nabízí se pouze několik připomínek:

I přes naznačenou rezervovanost k jím zvolenému stylu se jedná o práci uspořádanou a přehlednou. Jistý problém občas představují zejména teoretické pasáže, kde se autor stylově skutečně nebránil formulacím, které mimo čistě akademickou diskusi mohou působit až nepatřičně a omezují tak v některém případě srozumitelnost. U kapitoly Princip mezního důkazu (s. 82) dosahuje tak autor bohužel i mezního stavu čitelnosti.

V otázce zvolené struktury práce řešitel postupuje velmi logicky a přesně, přesto je po mém soudu poněkud otázkou, jestli se nenechal svým zájmem o problematiku předčasně strhnout. Tak se už v kapitole hodnotící pramenný materiál vydává řešitel do velkých exkurzů. Výsledkem je z mého pohledu poněkud přehnané zabíhání do detailů, které se ne vždy zásadně vztahují k výsledné analýze a souvisejícím tématům.

Podobně se nabízí otázka, jestli je vhodné už v této fázi práce otevírat podrobné debaty k jednotlivým kauzám, jež sice bezprostředně záleží na kritice pramene, ale bez uvedení dalšího kontextu musí na nepoučeného čtenáře působit velmi zmatečně. V součtu lze říci, že u kvalifikační práce nic z toho opět přímo nepředstavuje chybu, ale pokud by měl autor v budoucnu ambice převést svou práci do samostatně publikovaného textu, důrazně bych doporučil provést úpravy směřující k větší přehlednosti.

Poslední – opět ovšem na úroveň bakalářské práce nepříliš příslušící a přehnaná – kritická poznámka se vztahuje k celkové ambici tématu. Autor své základní zadání vytěžil téměř beze zbytku a naznačil i jeho další využití. Přesto je možná škoda, že zůstalo jen u náznaku a že se

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

například v rámci závěru či dokonce samostatné podkapitoly před ním nepokusil o zhodnocení své práce coby argumentu v debatě o nástupnickém pořádku v knížecích Čechách. Sám takovéto využití své práce nabízí v úvodu a obecně by se jednalo o velmi zajímavou nadstavbu.

Závěrem ovšem znovu opakuji, že se jedná o připomínky, které bych vážněji adresoval spíše diplomní nebo i doktorské práci, případně samostatně publikovanému textu. V kontextu práce bakalářské skutečně řešitel více než překonal očekávání, která jsou na tento stupeň kvalifikace kladena.

2) Případně navrhovaná témata či otázky k obhajobě

V kontextu mužských členů poněkud vypadávají ženy – Přemyslovny. Jedná se o čistě prameny daný stín? V absolutní chronologii by mohlo být jejich hutnější zařazení určité přínosem?

Nedala by se v otázkách chronologie narození potomků více využívat otázka souvislosti jmen? (Např. zda by jméno Břetislava II. mohlo nasvědčovat větší blízkosti jeho narození k době úmrtí děda-jmenovce atp.) Autor tuto otázku nabízí, pokud jsem si všiml, jedinkrát a hodnotí tento argument relativně nízko.

Nebyla poněkud příliš upozaděna možnost narození dvojčat či dokonce možnost rychlých porodů po sobě v jediném roce (občas se uvádí u Oty II. a jeho sestry Matyldy)?

3) Závěrečné doporučení

Práci **doporučuji** k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou **výborně**

V Praze, dne 27. ledna 2021

Podpis Jakub Izdný